

Revisiun parziala dalla planisaziun locala

Explotaziun da crappa a Ragisch/Mumpé Medel

M E S S A D I

dalla suprastanza communal a al cussegl da vischnaunca

Preziau signur president
Stimadas signuras cusseglieras
Preziai signurs cussegliers

En connex cun la cava da crappa a Ragisch han las autoritads cantunalas lubiu igl onn 2018 ina prolungaziun per l'explotaziun da crappa entochen ils 31 da december 2023. La lubientscha concedida el rom d'ina procedura per baghetgs e stabiliments ordeifer la zona da baghegiar BAB/EOZ ei vegnida concedida cun suandonta resalva, aschinavon ch'ei vegn cuntinuau suenter ils 31 da december 2023 cun l'explotaziun, numnadamein:

- la definiziun d'ina zona d'explotaziun el plan da zonas
- silsuenter la damonda da baghegiar BAB/EOZ per l'explotaziun.

1. Project da revisiun

Il project per la revisiun parziala dalla planisaziun locala ei vegnius inoltraus l'entschatta mars 2023. Ils 7 da mars 2023 ha igl UST/ARE (uffeci pil svilup dil territori) confirmau la retschveda dalla documentaziun e l'introducziun interna (uffecis cantunals) dalla procedura da consultaziun. Il rapport da preexaminaziun datescha dils 19 da zercladur 2023. Igl uffeci scriva en siu facit:

"Vorliegend kann festgehalten werden, dass die eingereichte Planung gut und vollständig erarbeitet wurde. Die wesentlichen Inhalte sind enthalten. Es gibt lediglich kleine Anmerkungen zu notwendigen Anpassungen respektive Hinweise für das Folgeverfahren. In diesem Sinne hoffen wir, mit der vorliegenden Stellungnahme gedient zu haben und wünschen für die weitere Bearbeitung des Vorhabens viel Erfolg."

El rom dallas differentas retschercas ei era sedau la damonda d'engrondir la surfatscha per l'explotaziun engiuviars enviars l'ovra militar. Las retschercas geograficas han denton mussau ch'ina expansiun enviars nord ei muort il cuntegn d'asbest el crap scalegl buca pusseivla. La qualitat dil crap enviars la plaunca encunter sid ei denton buna e lai presupponer che l'interpresa sappi aunc explotar empau crappa scalegl en quei liug.

Tenor indicaziuns dalla fatschenta producescha ella mo pegnas scalegl cun crap indigen. Per quei motiv vul ella persequitar vinavon la cava da crappa scalegl a Ragisch per saver explotar crappa indigena.

La documentaziun da planisaziun ei vegnida surluvrada tenor las indicaziuns digl UST/ARE. Ils 6 d'october entochen ils 9 da november 2023 ha giu liug l'exposiziun da cooperaziun. El rom dall'exposiziun ei vegniu inoltrau ina damonda davart l'interpresa per adattar la zona d'explotaziun. In'engrondaziun en la dimensiun proponida havess per consequenza ch'ins stuess entscheiver da niev cun l'entira procedura, quei che retardass la pusseivladad d'explotar crappa el decuors dalla stad 2024.

Cuort suenter la publicaziun da cooperaziun ei vegniu inoltrau la damonda da baghegiar. Tenor ils plans da situaziun ella damonda da baghegiar semova il perimeter d'explotaziun enteifer la zona d'explotaziun prevedida tenor project da revisiun. La damonda da baghegiar vegn suttamessa culs rapports e las propostas corrispudentas en ina procedura separada allas autoritads cantunalas.

2. Procedura

Ina revisiun dalla planisaziun locala ei da suttametter ligiontamein alla cuminonza da votantas e votants per approvaziun. Silsuenter vegn il conclus exponius publicamein duront 30 dis. Encunter il conclus dil pievel sa vegnir recurriu duront 30 dis alla Regenza grischuna. Silsuenter occuora l'approvaziun entras la Regenza, la quala decida era davart eventuals recuors encunter la decisiun dalla cuminonza da votantas e votants.

Parallel cun la procedura d'approvaziun dalla planisaziun locala occuora era la procedura cun la damonda da baghegiar per baghetgs e stabiliments ordeifer la zona da baghegiar.

3. Ponderaziuns finalas

Las resursas che stattan a disposiziun per nossas interpresas ein relativamein scartas. Tier la cava da crappa a Ragisch setracta ei d'ina cava existenta. Ella procedura actuala setracta ei da dar suatientscha alla pretensiun dallas autoritads cantunalas e da definir la cava existenta gia dapi biars onns ella planisaziun d'utilisaziun dalla vischnaunca. Aschinavon che nus disponin d'interpresas ch'ei promptas d'exploitar resursas naturalas, duess il maun public sustener quellas activitads.

L'exploitaziun succeda cumpleinamein sin terren privat. Damondas en connex cul provediment d'aua, l'installaziun dil plazzal sco era en connex cugl access ein da sclarir el rom dalla procedura da baghegiar che occuora parallel cun la procedura d'approvaziun dalla planisaziun locala.

4. Proposta

Sin fundament dallas ponderaziuns suramenziunadas

p r o p o n a

la suprastonza communal al cussegl da vischnaunca:

1. d'approbar la revisiun parziala dalla planisaziun locala - plan general d'avertura "Exploitaziun da crappa Ragisch" cun suttametter il project alla procedura da recuors e silsuenter alla procedura d'approvaziun alla Regenza grischuna;
2. da suttametter quei conclus el senn digl art. 11, al. 1 dalla lescha da baghegiar alla cuminonza da votantas e votants.

Suprastonza communal Disentis/Mustér

Il president:

Il canzlist:

René Epp

Andri Hendry

Disentis/Mustér, ils 9 da schaner 2024

1 plan da zonas e plan general da formaziun 1:500
1 rapport da planisaziun e cooperaziun
2 annexas tier rapport da planisaziun e cooperaziun